

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

Stichting Groningen Orgelland

Jaarverslag 2015

Overleg en samenwerking met andere organisaties

De Stichting Groningen Orgelland (SGO) werkt ter realisering van de in haar statuten en beleidsplan vastgelegde doelstellingen samen met verscheidene organisaties. Het gaat hier vanzelfsprekend voornamelijk om organisaties die zich met orgels, orgelcultuur en erfgoedbeheer bezighouden.

Arp Schnitgergesellschaft (D)/Unesco Werelderfgoedlijst

De orgels van Arp Schnitger (1648-1719) worden wereldwijd geroemd. De (Duitse) vereniging wil het erfgoed van deze beroemde orgelbouwer mondiaal bekendheid geven en pleit voor het behoud daarvan. Ook in de provincie Groningen heeft deze orgelbouwer een rijke erfenis nagelaten. Zijn orgels en die van zijn navolgers vormen een zeer belangrijk fundament voor het monumentale Groninger orgelbezit. Eén van de bestuursleden heeft zitting in de Beirat van de Arp Schnitgergesellschaft waardoor het mogelijkheden schept om gezamenlijk dit hele erfgoed te bedienen. In het jaar 2012 is een begin gemaakt met de procedure die moet leiden tot plaatsing van het oeuvre van Arp Schnitger op de Unesco-Werelderfgoedlijst. De Stichting Groningen Orgelland participeert in dit proces als Nederlandse partner samen met onder meer de Arp Schnitgergesellschaft en de Universiteit van Bremen. De in 2013 gezamenlijk door de Stichting Groningen Orgelland en de Arp Schnitgergesellschaft uitgebrachte uitgave *Arp Schnitger und sein Werk*, is daarvoor een eerste belangrijke opstap. Deze uitgave, vooreerst in het Duits en het Nederlands verschenen, krijgt een vervolg met een Engelstalige editie waarvan de eindredactie inmiddels is afgerond. Hierin zijn ook de nieuwe ontdekkingen over Arp Schnitger-orgels en achtergronden over bouw en historie verwerkt. Zie ook onder "Uitgaven".

Wadden Sea Forum

De Stichting Groningen Orgelland is betrokken bij het Wadden Sea Forum. Dit forum onderzoekt de mogelijkheden voor cultureel getinte toeristische activiteiten in het Waddengebied, zowel in Nederland als in Duitsland en Denemarken. Kerken en orgels worden als wezenlijke en kenmerkende onderdelen van dit landschap nadrukkelijk in dit project betrokken.

Professor Konrad Küster van de universiteit van Freiburg (D) is één van de belangrijkste voortrekkers van dit voornemen. Met hem is er regelmatig overleg en in het spoor daarvan vormt de Stichting Groningen Orgelland een

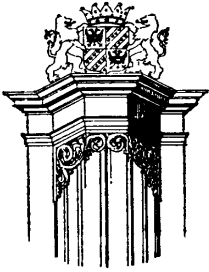
IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

Internet: www.groningenorgelland.nl e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

brug naar plaatselijke orgelcommissies en stichtingen in de provincie Groningen. In juli en augustus 2015 kon deze internationale tentoonstelling over de orgels in het Waddengebied (de *Marschen*) in de Martinikerk te Groningen bezocht worden. Dit succesvol verlopen project krijgt in de zomermaanden van 2016 een vervolg met een expositie in de Jacobikerk in Uithuizen.

Gezamenlijke orgelcommissies in de stad Groningen

SGO werkt met de gezamenlijke orgelcommissies in de stad Groningen (Stichting Groningen Orgelstad io) samen om de rijke orgelactiviteiten in de stad Groningen te stroomlijnen met alle activiteiten die zich in de provincie Groningen afspelen. Zowel alle in 2015 georganiseerde orgelconcerten als alle activiteiten in het kader van het Schnitgerfestival zijn opgenomen in de Groninger Orgelagenda 2015.

Stichting Oude Groninger Kerken

Als eigenaar van steeds meer historische kerken met veelal ook belangrijke monumentale orgels wil SGO graag met deze stichting samenwerken aan de realisering van onze doelstellingen. Samen staan voor ons klinkende erfgoed heeft meerwaarde. Hierover hebben in 2015 oriënterende besprekingen plaatsgevonden welke in 2016 verder worden uitgewerkt.

Erfgoedpartners /Museumhuis Groningen/Erfgoedloper

SGO is van mening dat verdere professionalisering noodzakelijk is om de continuïteit van de uitvoerende werkzaamheden van onze stichting in de toekomst te kunnen garanderen. Als professioneel instituut waar het gaat om de aandacht voor Gronings' cultureel erfgoed kan Erfgoedpartners daarin ook voor ons van grote betekenis zijn. Ons bestuur heeft in 2015 daarom haar contacten met Erfgoedpartners - Groningen geïntensiveerd. Met name in de tweede helft van 2015 zijn de gesprekken met Erfgoedpartners zeer positief verlopen, met een duidelijk perspectief voor de toekomst. Met de beoogde samenwerking is het mogelijk om onze doelstellingen: de promotie en de instandhouding van het Groninger orgelbezit, juist ook als een bijzonder deel van het rijke Groninger culturele erfgoed, te dienen. Tenminste twee van de bestuursleden neemt op gezette tijden deel aan het regulier overleg binnen Erfgoedpartners. Een van de bestuursleden is als kandidaat bestuurslid uitgenodigd de bestuursvergaderingen van Erfgoedpartners bij te wonen.

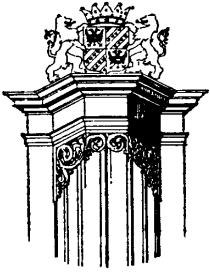
IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

Internet: www.groningenorgelland.nl e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

Erfgoedpartners geeft periodiek de *Erfgoedloper* uit. Hierin wordt aan een breed cultureel veld aandacht gegeven aan de organisaties die in Erfgoedpartners zijn verenigd: Museumhuis Groningen, Groninger Molenhuis en Waddenland Groningen. Aan de inhoud is in 2015 ook door SGO bijgedragen waarmee deze uitgave aldus ook wordt verbreed met de aandacht aan de Groninger orgelcultuur.

Vergaderingen met orgelcommissies en stichtingen

De SGO is de overkoepelende organisatie in de provincie Groningen voor de planning en coördinatie van alle orgel-gerelateerde activiteiten.

Twee maal per jaar, in het voor- en najaar, organiseert Stichting Groningen Orgelland een bijeenkomst waarvoor alle orgelcommissies en orgelstichtingen uit onze provincie en uit de kop van Drenthe worden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomsten worden de commissies en stichtingen bijgepraat over de lopende zaken waaronder ook de aangelegenheden van SGO, alle activiteiten die hebben plaatsgevonden, de plannen voor nieuwe activiteiten en worden er gezamenlijk afspraken gemaakt over de planning en coördinatie van alle orgel(gerelateerde) activiteiten. Ook is ingegaan op de mogelijkheden die SGO ziet in verdere samenwerking met Erfgoedpartners.

In de voorjaarsbijeenkomst is de Groninger Orgelagenda gepresenteerd. Een aantal door de orgelcommissies aangedragen wensen met betrekking tot een gewijzigde inhoud en redactie van deze uitgave zijn hierin gerealiseerd. Tevens is een betere koppeling van deze uitgave (statisch, jaarlijkse uitgave) met de SGO-website (meer dynamisch, met actuele berichten) tot stand gebracht. Aan deze opzet zal in 2016 verdere invulling worden gegeven. Tijdens de najaarsbijeenkomst is een nieuwe opzet van de Groninger Orgelagenda gepresenteerd en toegelicht met ook een duidelijke oproep aan alle commissies en stichtingen om daarvoor actief input te leveren. De Orgelagenda moet een handzame, overzichtelijke en informatieve uitgave zijn. Het formaat zal hierop worden aangepast.

Het Organeum te Weener (D)

Naast het uitvoeren van een aantal gezamenlijke activiteiten, heeft in 2015 zeer regelmatig overleg met deze organisatie plaats gevonden. Met name in het najaar is er intensief gesproken over de mogelijkheid om gezamenlijk een Orgelagenda uit te kunnen geven. Een uitgave waarin zowel alle activiteiten van SGO met de orgelcommissies en stichtingen aan bod komen en tevens de ruimte biedt aan de evenementen die het Organeum in Ost-Friesland en het Emsland organiseert. Op deze wijze kan, grensoverschrijdend, een verbinding worden gelegd met het aangrenzende (orgel)cultuurlandschap

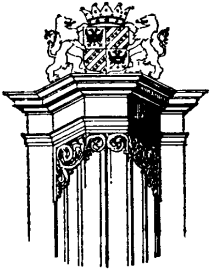
IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

Internet: www.groningenorgelland.nl e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

dat immers ook zo met elkaar verweven is. Voor de uitgave van 2016 komt een gezamenlijke uitgave nog iets te vroeg maar het doel is om in 2017 een grensoverschrijdende orgelagenda te kunnen presenteren.

Uitgaven

Groninger Orgelagenda 2015

Zoals gebruikelijk is tijdens de voorjaarsbijeenkomst met de vertegenwoordigers van orgelcommissies en orgelstichtingen uit onze provincie en de kop van Drenthe, de Groninger Orgelagenda gepresenteerd. In deze 31^e editie (oplage 10.000 stuks) is meer aandacht geschonken aan het feit dat een agenda ook als zodanig (als concertkalender) herkenbaar moet zijn. Achtergrondartikelen en de meer wetenschappelijke getinte inhoud zijn doelbewust meer naar onze website verhuisd. Desalniettemin bestaat de inhoud uit 44 pagina's met informatie over de concerten, een- of meerdaagse activiteiten en korte interessante nieuwsfeiten. Tevens werd teruggeblikt op de meerdaagse orgelreis van 2014, werd verslag gedaan van het amateurconcours in Leens en vooruitgeblikt naar de tentoonstelling "Orgels aan de Noordzee - Cultuur van de Marschen" in de Martinikerk in Groningen. De rubriek "Orgelbouwnieuws" gaf aandacht aan recente orgelrestauraties in Ezinge, Noordbroek, Uithuizermeeden, Meeden, Nieuw-Beerta, Oude Pekela en groot onderhoudprojecten in Sappemeer en Groningen. Belangrijk is ook dat er aandacht is geschonken aan de gevolgen van aarbevingsschade aan ons klinkende erfgoed. De auteur, Stef Tuinstra, gaat hier op in en vraagt om waakzaamheid van de eigenaren, organisten, liefhebbers en de politiek.

De agenda was natuurlijk weer gratis verkrijgbaar en in de gehele provincie bij VVV's, hotels, campings en kerken verkrijgbaar.

Arp Schnitger und sein Werk

De aangekondigde Engelse uitgave is inmiddels drukklaar. De financiering is rond en de eindredactie heeft plaatsgevonden. Recente ontwikkelingen en ontdekkingen hebben er voor gezorgd dat deze uitgave aan actualiteitswaarde heeft gewonnen en dat het onderzoek naar het erfgoed van Arp Schnitger nog steeds haar waarde heeft. De Engelstalige uitgave voorziet in een grote vraag, met name vanuit Noord Amerika. Daarmee wordt gewerkt aan verdere naamsbekendheid van de beroemde Arp Schnitger.

CD Franz Tunder

In het Tunder herdenkingsjaar 2014 heeft de SGO alle overgeleverde orgelcomposities van Franz Tunder (1614-1667) gepresenteerd. Naast de concerten die SGO in 2014 heeft georganiseerd, is ook gezorgd voor een

IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

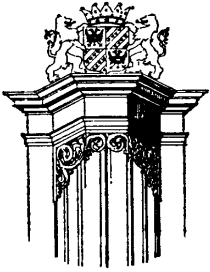
Internet: www.groningenorgelland.nl

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

integrale vastlegging van het orgel-oeuvre. Pieter Dirksen en Vincent van Laar hebben alle orgelwerken ingespeeld op het orgel van de Martinikerk in Groningen. De CD is in 2015 uitgebracht en is zeer goed ontvangen. Al het geluidsmateriaal paste niet op één cd. Daarom is een aantal opnamen vrij te beluisteren en te downloaden vanaf de website van SGO. Hierdoor kan van alle orgelwerken worden genoten.

Door de SGO georganiseerde evenementen

Meerdaagse orgelexcursie "Op zoek naar de oorsprong van het Noord-Duitse orgel"

De meerdaagse orgelreis van de SGO werd gehouden van 21 t/m 26 september 2015 en had als bestemming Noord-Duitsland en Denemarken. Het stond in het teken van een zoektocht naar de oorsprong van het Noord-Duitse orgeltype. Een niet zo vreemd thema als bedacht wordt dat de meeste monumentale orgels in de provincie Groningen hierop gestoeld zijn. Er werden orgels bezocht te Flensburg, Sonderborg, Kopenhagen, Helsingor, Hillerod, Roskilde, Hamburg en Bremen. Met bijna 60 personen werd de reis per bus uitgevoerd met overnachtingen in Kolding, Kopenhagen en Stade. Organist was Sietze de Vries en orgelbouwer Bernhard Edskes nam de deelnemers van de bezochte instrumenten enthousiast mee in zijn kennis over de diverse orgelbouw-achtergronden. Door tijdens de reis ook orgels van het moderne type te bezoeken (orgelbouwers als Cavallé-Coll, Marcussen, Steinmeyer en Van der Putten) kon tevens de ontwikkeling van de orgelbouw in dit gebied goed worden gevolgd.

Eendaagse orgelexcursie "Klaas Boltherdenking"

De excursie werd gehouden op 6 juni 2015 en stond in het teken van de bekende organist en orgeldeskundige Klaas Bolt (1927-1990). Hij heeft veel betekend voor de Groninger orgelcultuur en stond mede aan de wieg van de Stichting Groningen Orgelland met zijn inbreng tijdens het Arp Schnitgersymposium dat in 1969 in Groningen werd gehouden. De vier bezochte instrumenten in Noorderlaren, Appingedam, Nieuw-Scheemda en Oostwold waren in het leven van Klaas Bolt bepalend. De circa dertig deelnemers kregen hiermee een kijkje in het leven van Bolt maar ook in zijn visie op de klank en het gebruik van de instrumenten.

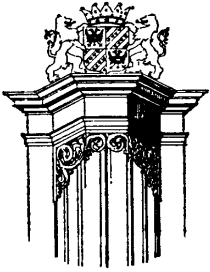
IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

Internet: www.groningenorgelland.nl e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

Orgelconcours voor amateurs

Het 28-ste concours voor amateurs werd gehouden op het onlangs gerestaureerde Hinszorgel in Uithuizermeeden. De belangstelling was groot en met 20 deelnemers snel volgeboekt. De jury, bestaande uit Rien Donkersloot, Ab Wegenaar en Dirk Molenaar, oordeelden dat Sander Booij uit Wijk bij Duurstede de eerste prijs in ontvangst mocht nemen. De publieke belangstelling was groot en de meerderheid van de aanwezigen bevestigden de keuze van de jury door de publieksprijs eveneens aan Booij te gunnen.

'Pijpen zoeken met Piet Prestant'

Het jeugdproject van de SGO is in 2015 wederom uitgevoerd op diverse scholen in en buiten de provincie Groningen. Telkens blijkt dat niet alleen de uitleg en de gehoorde muziek maar ook het laten zien hoe een orgel technisch functioneert geïnteresseerde reacties oplevert.

Orgelinformatiecentrum

Zoals ook in de voorgaande jaren was in de Martinikerk in Groningen SGO aanwezig om tijdens de zomermaanden met veel vrijwilligers de bezoekers van de kerk te attenderen en informeren over de Groninger orgelcultuur. De rijk ingerichte stand wordt daarnaast ook ingezet bij andere orgelactiviteiten zoals het Schnitgerfestival.

Lunchpauzeconcerten en orgeldemonstraties Martinikerk Groningen

Deze concertreeks is door Stichting Groningen Orgelland gesteund met een bijdrage om tijdens de zomermaanden jonge talentvolle organisten de kans te bieden zich te presenteren op een van de mooiste barokorgels van ons land. Met gemiddeld meer dan 100 bezoekers hebben deze concerten in 2015 een grote belangstelling gehad. Daarnaast hadden op diverse zaterdagen orgeldemonstraties plaats tijdens de openstelling van de kerk.

Krummhörner Orgelfrühling 2015 (D)

In Ost-Friesland wordt reeds een aantal jaren de Krummhörner Orgelfrühling georganiseerd. Door de uitstekende onderlinge contacten is het in 2015 mogelijk geweest om het informatiemateriaal van SGO onder de aandacht van het Ost-Friese orgelpubliek te brengen.

IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

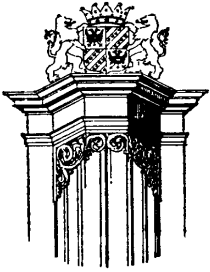
Internet: www.groningenorgelland.nl

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

e-mail: info@groningenorgelland.nl

Stichting Groningen Orgelland

POSTBUS 1467, 9701 BL GRONINGEN

Overige activiteiten

Website Stichting Groningen Orgelland

De website van de SGO wordt steeds meer geraadpleegd, ook vanuit het buitenland. Delen van de website zijn daarom ook in het Duits en in het Engels te raadplegen. In 2015 zijn berichten met een meer wetenschappelijke inhoud geplaatst. Ook zijn er de uitgebreidere verslagen te vinden van de meerdaagse orgelreis en het amateurconcours waarbij ook luistervoorbeelden zijn te downloaden. Hiermee ontstaat een meerwaarde voor de informatie die in de Groninger Orgelagenda wordt verstrekt, maar ook andersom.

IBAN: NL97 INGB 0001 8066 45
IBAN: NL65 INGB 0669 9145 09
IBAN: DE51 2855 0000 0002 0557 47

BIC: INGBNL2A
BIC: INGBNL2A
BIC: BRLADE21LER

(RSIN 806061327)

Internet: www.groningenorgelland.nl e-mail: info@groningenorgelland.nl